

Çınıbay Tursunbekov (Akun uulu)

(1960)

Çınıbay Tursunbekov (Akun uulu), 15 Ekim 1960 yılında Narın ilçesinin Can-Bulak köyünde doğdu. 1983 yılı Kırgız Devlet Üniversitesinin filoloji bölümünü

bitirdi. Eğitim sisteminde çalıştı. 1985 yılında "Cüröktögü Cangırık (Kalpteki Yankı)" adlı ilk şiir kitabı yayımlandı.

Şiirler

CANILANUU

Üyübüzdün dört dubalın kötörüp,
Üstün dağı toluk caap bütöbüz.
Cakşı tilek, tattuu ümüt taşınıp,
Bıyıl cañı tamıbizga köçöbüz.

Üzülbösün artı alıs, cakındın,
Ak dastorkon bolup elge .a.ılgın.
Kara nietke cabık bolsun eşigiñ,
Ak tilektüü bolso kenen açılgın.

Kırgızlarda özü cakka tartmay köp,
Isıraptap düynö-mülkü çaçmay köp.
Suu sugarıp, ketmen çappay kerilip,
Çıyt tükürüp üy töründö catmay köp.

Eski oylordu üstübüzdön çeçebiz,
Bıyıl cañı tamıbizga köçebiz.
Emgek ata, bakıt ene, Erkindik,
Kel, kelgile eşik açıp kütöbüz.

TİL

Köçölördön, avtobustun içinen,
Buruu tildüü kırgızdarga kezigem.
Balkim alar tüşünüşpöyt meni ança,
Men da alardı çala-moñol tüşünöm.

Bolom çooçun el içinde cürgöndöy,
Çooçun tildi bir az, bir az bilgendey.
Alar dağı kalpaktı başına
Kızıkçılık üçün gana kiygendey.

Bir kişini körsöñ içten tildeysiñ,
Kır kiyimdi taza etiñe kiybesiñ.
Eki tildi eldir-seldir bilgençe,
Tagdır maga bir cakşına til bersin.

"Ene tiliñ erten ölot dese ele,
Dayarımın men bugün ölüp kötüügö"
Degen sözün Gamzatovdun kayradan,
Salgım kelet ar bir adam esine.

ELİME

Kılımdardım tereñine çaşınan,
Koktularga cıldız bolup çaçılğan.
Senin ötkön tagdırıñdı çoğultup,
Tarih bolgum kelet cakşı cazılğan.

YENİLENMEK

Evimizdin dört duvarın dikip,
Üstünü de tamamen kapatacağız.
İyi dilek, güzel ümitler ile,
Bu yıl yeni evimize taşınacağız.

Kesilmesin uzak ve yakınların ziyareti,
Soframız daima misafirle doludur.
Kötü niyetliye kapalı olsun kapın,
İyi niyetliye ise kollarını geniş aç.

Kırgızlarda kendi tarafına çeken çoktur,
İsraf edip dünya malını saçmak çoktur.
Tarla sulamadan, toprak kazmadan yayılıp,
Hiç bir şey yapmadan ev köşesinde yatan çoktur:

Eski düşünceleri aklımızdan sileceğiz,
Bu yıl yeni evimize taşınacağız.
Emek Baba, Mutluluk Ana, Özgürlük,
Gelin, buyurun kapı açık, bekleriz.

DİL

Sokakların, otobüslerin içinden,
Dili bozuk Kırgızlara rast gelirim.
Belki onlar beni yeterince anlamıyorlar,
Ben onları iyi kötü de olsa anlıyorum.

Sanki yabancı bir halkın arasındaymış gibiyim,
Yabancı dili iyi kötü biliyormuş gibiyim.
Onlar da ak kalpağı başlarına,
İlginç olduğundan giymiş gibiler.

Bir kişiyi görsen içinden küfredersin,
Kırlı elbiseyi temiz bedenine giymezsın.
İki dili şöyle böyle bilmektense,
Kader bana güzelce bir dil versin.

"Ana dilin yarın ölecek deseler eğer,
Hazırım ben bugün bile ölmeye"
Dediği Gamzatov'un bu sözünü yeniden,
Hatırlatmak isterim her insana.

HALKIMA

Asırların derinliğine saklanan,
Kırlara yıldız olarak dağılan.
Senin yaşadığın kaderleri toplayıp,
Tarih olmak isterim güzelce yazılan.

Kanat baylap kimbiz degen tilekten,
Kubat alıp bilim attuu tirekten.
Kumday bolup sapırılğan mezgilden,
Ömüründü tapkim kelet men ötkön.

Künüñ açık tiygen menen dayıma,
Basaar coluñ şıdır emes ali da.
Cakşılıgıñ mañday cara süyüntüp,
Camandığıñ batıp kelet canıma.

Tooloruña, öröönüñö, kölüñö,
Taazim senin tatınakay ceriñe.
Caşap catkan açuu-tattuu kündördü,
Taazim sendey ak kalpaktuu elime.

AYAL

Erkek sensiñ kapitanı kemenin,
Birok kayda bolsun aydaym debegin.
Al antkeni sen arzıgan ayaldın,
Alakanı çeksiz deñiz degeniñ.

"Kana, erkegim, cigit bolsoñ süzüp öt",
Dep ayoosuz alay-dülöy tüşüröt.
Anın küçün cok degende bir colu,
Kök deñizge çögüp körgön tüşünöt.

Sinoosunan ötsöñ - düynö çalkıgan,
Azabın da daroo unutup kalçu can.
Çoñ sapardı eñsep çıkkan kemeñ da,
Süzöt cetim tolkununan artınan.

Tolkununun arkasınan kelesiñ,
Sen kapitan emes, emi kemesiñ.
Kayra boroon bolso acırap kalçuday,
Bek kuçaktap alğan deñiz denesin.

SÜYÜÜGÖ

Kündöy carık sezim boldu ömürdö,
Tündöy kara taktar kaldı köñüldö.
Sen kayradan keypin kiyip suluunun,
Cetet süyüü, emi maga körünbö!

Çertpeginiñ cürögümdün kıldarın,
On segizdey çebelenip turbayın.
Otuz caştın salkın ırı bar deşet,
Andan körö oşol ırdı ırdayın.

Caşıldanba, karabayt dep ıylaba,
Közdün caşı menen meni kıynaba.
"Koş" dep koyup, unutalbay özüñdö,
Balkim men da bozdop cüröm kıylaga.

Ümit bağlayıp biz kimiz dileğiyle,
Kuvvet alıp bilim adlı direkten.
Kum gibi savrulan zamandan,
Ömrünü bulmak isterim geçmişteki.

Havan daima güneşli olmasına rağmen,
Gidecek yolun daha açık değıl.
İyiliklerin yüzünü güldürüp sevindirip,
Kötü günlerin canımı acıtır.

Dağlarına, ovalarına, göllerine,
Hürmet ederim güzel toprağına.
Yaşamakta olduğun acı tatlı günlere,
Hürmet ederim senin gibi ak kalpaklı halkıma.

KADIN

Erkek, kaptanı sensin bu geminin,
Fakat nereye olursa olsun açılacağı demeyin.
Çünkü, senin arzuladığın kadının,
Avucu bir sınırsız denizdir bildiğin.

"Haydi erkeğim, yiğit isen, yüzüp geç",
Diyerek acımasızca ortalığı birbirine katar.
Onun gücünü en azından bir kere,
Mavi denize dalanlar anlar.

Sınavından geçersen dalgalanan dünyanın,
Azaplarını da hemen unutabilir insan.
Büyük seferi arzulayıp açılan geminin de,
Yüzer yetim dalgasının peşinden.

Dalgalarının peşinden gelirsin,
Sen kaptan değıl, simdi gemisin.
Tekrar fırtına olsa ayrılacak gibicesine,
Sımsıkı sarılmış deniz bedenine.

AŞKA

Güneş gibi parlayan duygular yaşandı hayatta,
Gece gibi kara lekeler kaldı gönülde.
Sen tekrar güzelliğın şekline girip,
Yeter aşk, artık bana görünme!

Çalma artık yüreğimin tellerin,
On sekiz yaşındaki gibi kıvrınmayayım.
Otuz yaşının serin şarkısı var derler,
Hiç olmazsa o şarkıyı söyleyeyim.

Gözlerin yaşarmasın, bakmıyor diye ağlama,
Göz yaşların ile beni zorlama.
"Elveda" diyerek unutamayıp seni,
Belki ben de ağlıyorum çoktan beri.